

בראתי יצר הרע ובראתי

# תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בראשית SHABBOS PARSHAS BERAISHIS  
כז' תשרי תשנ"ט OCTOBER 17, 1998

## לכל זמן ועת .....

|                            |                           |
|----------------------------|---------------------------|
| הדלקת נרות - 5: 56         | שקיעה/יום השבת - 6: 13    |
| זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 20  | צאת הכוכבים/מעריב - 7: 08 |
| זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 56 | לשיטת רבינו תם - 7: 25    |

## מדעת עליון

**בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ וגו' (א-א)**  
כתב החיד"א בספרו נחל קדומים בשם רבינו אפרים ז"ל שתיבת "בראשית" הוא אותיות בשארית, שכל העולם כולו לא נברא אלא בזכות ישראל שנקראו "שארית" כמו שאמר הקרא "שארית ישראל לא יעשו עולה." ועוד הביא בשם ספר צבי קדש שתיבת "בראשית ברא" עם ב' כוללים גימטריא "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ומשי"ה פתח רבינו הקדוש בתחילת המשניות במצות קריאת שמע. וביאר עוד דהיינו משכי הארז"ל שהכל רמוז בתחילת תורתנו הקדושה, כי תחילת התורה שם רמז יחודו יתברך וכל הכוונות אשר בסוד היחוד שהן רמוזות בתיבות אלו. וגם כתב בשם בעל הטורים שמעשה בראשית, תחילתו "בראשית ברא אלקים" - שסופי תיבות אמת, וגם בסוף מעשה בראשית "ברא אלקים לעשות" - בסופי תיבות אמת. ועוד יש ארבעה פעמים אמת בתוך פרשה זו, שהכל ששה פעמים אמת. ואפשר לפי הפשט, שהם רמז לשמים וארץ וארבע רוחות העולם, להודיע שרצונו יתברך הוא שהכל יתנהגו על דבר האמת.

לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו וגו' (ב-יח)  
פ' רבינו הק' הר' שלמה אפרים לונטשיץ זצ"ל בעל סי' כלי יקר ש"לא טוב היות האדם לבדו" - כלומר, אין האדם נקרא עושה טוב במצות השי"ת כשהוא לבדו ואין לו מתנגד המטהו לדרך רע. לפיכך "אעשה לו עזר כנגדו"

actual curse?

The Chiddushei Harim, R' Yitzchok Meir Alter ZT"L of Ger, replies that the curse of the serpent is that he has gone so far from the ways of Hashem, that the snake doesn't want him to even turn to Heaven for his food. All the other creatures, including human beings, must search for their food and sustenance and there are times when they must look upward towards Hashem to receive it. Like it says in Tehillim "The young lions roar after their prey and seek their food from the Lord. (קד-כא). However, Hashem wants no part of the snake. Hence, in effect, he says to him, "Here is all the food you'll want. Take it and get out of my sight!"

## הלכה ברורה בענין ברכות ואופנים שאין מברכים

If one partakes of a food or drink, not for the sake of eating or drinking, but rather for some alternate purpose, he should not say a Berachah. (Since a Berachah is not required in these cases, it is actually assur to do so as this constitutes a לבטלה ברכה) Therefore, a lady who tastes a recipe before baking it to discern if it is lacking salt or flavor, should not make a Berachah. Even if the recipe has been completed and baked, if she is partaking of it simply to see how it tastes, she should not make a Berachah. However, in both these cases, if she also has intentions to derive pleasure from the food, then a ברכה is actually required.

In the aforementioned cases, it is also preferable not to swallow the food but rather to taste it without actually swallowing. If one does wish to swallow it, it is preferable to have specific intentions to derive pleasure and therefore to say a ברכה.

THIS ISSUE IS IN HONOR OF THE  
UPCOMING CHASSUNAH OF  
DOVID DEITCH TO YOICHEVED KURZ  
MAY YOU SEE MUCH SIMCHA AND HAPPINESS  
IN THE FUTURE TOGETHER  
יה"ר שתזכו לבנות בית נאמן בישראל

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

to him - when he comes home from shul in the morning, there is breakfast awaiting him, and after a long day in the Yeshiva giving shiurim and serving on the Beth Din, there is a warm meal for lunch to replenish his strength. In the evening after Ma'ariv, he is welcomed with companionship and dinner. In this way, does the wife truly help and stand alongside her husband in all that he does.

"However, if the man is not worthy and he is served with a bitter lot in life, then his wife sits opposite him and mirrors him - from morning till night, she does as he does! When he prays, she is busy praying. When he spends his time learning, she is too busy reciting Tehillim to look after the household. As a result, the man paces from morning till night, hungry and bitter and his life is no life at all!"

## TORAH GEMS

**ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמינו כדמותינו וכו' (א-כו)**

Rashi explains that the plural "נעשה" was used in the *Possuk*, even though the angels didn't actually help create man, because Hashem wanted to teach us a lesson in *Derech Eretz* and humbleness: Even great people should ask advice from those lower than them. However, why did Hashem take such a great risk to teach us this lesson? By saying "Let us create man", future disbelievers will have fuel for their disbelief.

**Reb Nosson Tzvi Finkel ZT"L, the Ater of Slabodka**, answers that *Derech Eretz* is a prerequisite for proper *Emunah*. Hashem was willing to endanger the belief of those reading this *Possuk* to teach them the importance of *Derech Eretz*, because *Emunah* in Hashem without it is not enduring. One who doesn't appreciate the value and importance of acting humbly, cannot properly believe in Hashem.

**ויאמר אלקים אל הנחש.....על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך וגו' (ג-יד)**

Chazal teach us that as a result of this curse - that he may only eat dust all his life - the serpent finds food ready for him wherever he goes. The Gemarah in Berachos also tells us that "If a man sees a snake in his dream, it means his livelihood is assured." If so, then wherein lies the

כי במה שתהיה אשתו כנגדו להסיתו לדרך רע, והוא לא ישמע לה וינצח, אז הוא נקרא "עושה טוב", כי אדם אין צדיק בארץ כשיעשה טוב מצד ההכרח ולא יוכל לחטא, כי אם מצד היות לו אפשרות על החטא וינצל.

**וידעו כי עירומים הם וכו' (ג-ז)**

פרש"י מצוה אחת היתה בידם ונתערטלו הימנה עכ"ל. וביאר הגמ"ר ברוך **סורוצקין זצ"ל** כי הנה לא שייך לומר שהלבוש הוא עירום כי הלבוש בעצמו הוא כיסוי, ולכן קודם החטא הרגיש האדם כי נפשו ונשמתו זהו עצם מציאותו והגוף הוא לבוש הנשמה. וא"כ לא שייך על לבוש שהוא עירום. אמנם, אחרי החטא הרגיש האדם שהגוף הוא ג"כ עצם מציאותו ולא רק לבוש, ולכן הרגישאז האדם שהוא עירום וצריך עתה לבוש לגוף שהוא חלק מעצם מציאותו.

## מעשה אבות....סימן לבנים

**לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו וגו' (ב-יח)**

"עזר כנגדו: אם זכה - עזר, On this particular *Possuk*, Chazal teach us, "If the man is worthy, his wife is a helper, but if not, she is his opponent". ואם לאו - כנגדו"

The Chassidim like to relate over the story of the 19th century Rov of prague, **Reb Yeshayale Mushkat ZT"L**, who suffered greatly from his wife's overzealousness and super-intense religious behavior. From dawn till dusk, she would not put down her Siddur, nor cease davening. The first thing in the morning, she would immediately daven Shacharis and throughout the day, would recite Tehillim until it was time for the afternoon prayers to be said. As a result of all her praying and intense religious fervor, she totally neglected her husband, Reb Yeshayale, their children and their household.

It happened once, that Reb Yeshayale returned home tired, hungry and thoroughly exhausted, from his very long day in Yeshiva, however, his wife still had not budged from her prayers to prepare a decent meal for her husband. The pious Rov sighed and told his wife, "Now I can understand clearly the true meaning of what Chazal tell us when they say "אם זכה - עזר, ואם לאו - כנגדו". If a man is worthy, then his wife is a help